

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างมาตรฐานการพยาบาลมารดาในระยะ 24 ชั่วโมงหลังการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง ผู้ศึกษาและพยาบาลหอผู้ป่วยหลังคลอด โรงพยาบาลชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิได้ร่วมกันร่างมาตรฐานการพยาบาลตามขั้นตอนของกระบวนการพยาบาลโดยการประชุมระดมสมองด้วยเทคนิค AIC (Appreciation-Influence-Control) และนำร่างที่ได้ไปตรวจสอบความตรงของมาตรฐานตามแนวคิดของเมสัน (1994) เริ่มจากผู้เชี่ยวชาญ 8 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) หลังจากปรับปรุงแก้ไขนำร่างมาตรฐานการพยาบาลมาหาความตรงตามเกณฑ์สัมพันธ (Criterion-related validity) โดยพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 8 คน ใช้ร่างดังกล่าวเป็นกรอบการพยาบาลมารดาหลังการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง จำนวน 10 คน บันทึกกิจกรรมการพยาบาลที่ปฏิบัติได้ตามกำหนดในมาตรฐานเชิงกระบวนการและมาตรฐานเชิงผลลัพธ์ จากนั้นสรุปเป็นมาตรฐานการพยาบาลและวิเคราะห์ผลการทดลองใช้มาตรฐานโดยใช้สถิติร้อยละ

ผลการศึกษาได้มาตรฐานการพยาบาลมารดาในระยะ 24 ชั่วโมง หลังการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องจำนวน 9 มาตรฐาน ประกอบด้วยมาตรฐานเชิงกระบวนการ 47 ข้อ และมาตรฐานเชิงผลลัพธ์จำนวน 28 ข้อ ดังนี้

- มาตรฐานที่ 1 มารดาหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องปลอดภัยจากการตกเลือดและการเกิดภาวะช็อก
- มาตรฐานที่ 2 มารดาหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องปลอดภัยจากการเกิดภาวะความไม่สมดุลน้ำของและอิเล็กโตรลัยท์
- มาตรฐานที่ 3 มารดาหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องปลอดภัยจากการติดเชื้อของแผลผ่าตัด
- มาตรฐานที่ 4 มารดาหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องสามารถเผชิญความเจ็บปวดจากแผลผ่าตัดและมีการหดตัวของมดลูกดี
- มาตรฐานที่ 5 มารดาหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องปลอดภัยจากการติดเชื้อในเยื่อโพรงมดลูกและการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ
- มาตรฐานที่ 6 มารดาหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องปลอดภัยจากภาวะท้องอืด
- มาตรฐานที่ 7 มารดาหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องปลอดภัยจากหัวนมถลอกและหัวนมแตกเป็นแผล
- มาตรฐานที่ 8 มารดาหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องคลายความวิตกกังวลในการปฏิบัติตัวหลังการผ่าตัดคลอดบุตร
- มาตรฐานที่ 9 มารดาหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องมีสัมพันธภาพที่ดีต่อบุตรและสามี และแสดงบทบาทมารดาได้อย่างเหมาะสม

ผลการศึกษาพบว่า มาตรฐานเชิงกระบวนการสามารถปฏิบัติได้จริงร้อยละ 100 และมาตรฐานเชิงผลลัพธ์ได้ผลจริงร้อยละ 100 ดังนั้นจึงสรุปเป็นมาตรฐานการพยาบาลมารดาในระยะ 24 ชั่วโมงหลังการผ่าตัดคลอดโรงพยาบาลชัยภูมิ หากมีการนำมาตรฐานไปใช้ในหอผู้ป่วยหลังคลอดของสถานบริการสาธารณสุขอื่นๆ ก่อนนำไปใช้ควรมีการตรวจสอบความตรงของมาตรฐานตามแนวคิดของเมสัน (1994) อีกครั้งและควรสนับสนุนให้นำมาตรฐานการพยาบาลมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติกรพยาบาลให้กับมารดาหลังการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับมารดาหลังการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องว่าจะได้รับบริการที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และควรสนับสนุนให้มีการสร้างมาตรฐานตามขั้นตอนของกระบวนการพยาบาล โดยการประชุมระดมสมองด้วยเทคนิค AIC (Technique Appreciated-Influence-Control) เพราะจะทำให้เกิดการยอมรับและนำสู่การปฏิบัติ ต่อไป

The purpose of this independent study was to establish a nursing care standard for cesarean section patients during 24 hours. The researcher and nurses who worked in postpartum ward at Chaiyaphum hospital in Chaiyaphum Province, conducted this study based on the basis of nursing process and AIC (Appreciation-Influence-Control) technique to establish the nursing care standard.

Mason's technique (1994) was used for validity testing. The content validity was assessed by eight obstetric specialists. After that, the standard was revised and tested for the criterion-related validity by eight nurses who provided care for ten cesarean section patients. Finally, the data were analysed by using percentage.

Nine standards of nursing care of post cesarean section patients during 24 hours were established, which consisted of forty-seven process standards and twenty-eight outcome standards. The nine standards were as follows :

- Standard 1 : Post cesarean section patients are safe from post partum hemorrhage and shock.
- Standard 2 : Post cesarean section patients got adequate fluid and electrolyte
- Standard 3 : Post cesarean section patients are safe from getting infected cesarean section wound.
- Standard 4 : Post cesarean section patients are able to cope with wound pain and have good uterine contraction .
- Standard 5 : Post cesarean section patients are safe from endometritis and urinary tract infection.
- Standard 6 : Post cesarean section patients are safe from bowel ileus .
- Standard 7 : Post cesarean section patients safe from abrasion nipple and nipple Wound.
- Standard 8 : Post cesarean section patients have less anxiety related to self-care during form post cesarean section .
- Standard 9 : Post cesarean section patients are encouraged attachment and bonding to their new born babies and husbands and perform appropriate maternal role.

The findings indicated that both process standards and outcome standards were valid. Before implementing the nursing care standards for post cesarean section patients in other health care centers, the standards should be tested for criterion-related validity. Nursing administrators should promote the implementation of the nursing care standards to ensure quality of nursing care. In addition, establishment of a nursing care standards based on nursing process and AIC technique should be promoted because they are practical and result acceptance implement.